

UPUTE O NOVOVRSTNOM CORONAVIRUSU (SARS-COV-2) I COVID-19

Koliko je opasan novovrstni coronavirus?

- Inficiranje novovrstnim coronavirusom može da vodi do kašlja, kijavice, grebanja u grlu i povišene temperature, ponekad i proliva.
- Posle inficiranja mogu da nastupe simptomi i do 14 dana kasnije.
- Infekcija za većinu ljudi, uključujući decu, nije opasna po život. Kod jednog dela pogođenih virus može dovesti do težog toka sa problemima disanja i do zapaljenja pluća. Smrtni slučajevi su nastupili dosada pre svega kod pacijenata, koji su bili stariji i / ili su prethodno patili od hroničnih osnovnih oboljenja. Za zaključnu ocenu o težini novih oboljenja disajnih puteva nema još dovoljno podataka.
- Momentalno još ne stoji na raspolaganju vakcina, koja štiti od novovrstnog coronavirusa.

Kako se prenosi novovrstni coronavirus?

Novovrstni coronavirus se prenosi od čoveka do čoveka. Glavni put prenosa je infekcija kapljicama. To se može desiti direktno preko sluzokaže ili disajnih puteva ili takođe indirektno preko ruku, koje onda dolaze u kontakt sa sluzokožom usta i nosa kao i sa vežnjačom.

Kako se može sprečiti prenošenje coronavirusa?

Opštenito treba voditi računa o sledećom ...

- Držite što veće moguće odstojanje pri kašljanju ili kijanju – najbolje je da se okrenete u stranu. Kijajte u unutrašnju stranu lakta ili u papirnu maramicu, koju posle toga uklanjate.
- Izbegavajte dodire, kad pozdravljate druge ljude i perite redovno i temeljno ruke najmanje 20 sekundi vodom i sapunom.
- Držite ruke dalje od lica, izbegavajte da dodirujete rukama usta, oči ili nos.

Dobra higijena ruku je važna ...

- kod dolaska u neku instituciju kao dečje obdanište ili škole,
- posle pauza i sportskih aktivnosti,
- posle brisanja nosa, kijanja ili kašljanja,
- pre pripremanja jela i pre jela i
- posle odlaska u toalet.
- Nemojte deliti s drugim osobama predmete, koje dodirujete ustima kao na pr. šolje ili flaše.
- Nemojte deliti s drugim osobama predmete kao na pr. posuđe, peškire ili materijale za rad, kao na pr. sapun.

Šta treba činiti kod znakova bolesti?

Prvi znaci bolesti kod infekcije s novovrstnim coronavirusom su kašalj, kijavica, grebanje u grlu i povišena temperatura. Neke pogođene osobe pate uz to i od proliva. Ako se kod ljudi, koji su boravili u nekoj oblasti, u kojoj su već nastupili slučajevi bolesti sa novovrstnim coronavirusom, u roku od 14 dana pokažu gore opisani znaci bolesti, oni bi trebalo da izbegavaju nepotrebne kontakte sa daljim osobama i da po mogućnosti ostanu kod kuće. Pogođeni bi trebalo da kontaktiraju kućnu lekarku ili kućnog lekara preko telefona i da razgovaraju o daljem postupanju, pre nega što idu u ordinaciju. Kod kontakta sa nekom osobom sa takvim oboljenjem, pogođeni bi trebalo da se obrate nadležnom zdravstvenom zavodu (Gesundheitsamt). Nadležan zdravstveni zavod može se naći preko datoteke Robert Koch-Instituta (RKI) pod <https://tools.rki.de/PLZTool/>.

Te i dalje informaciju nalazite takođe pod www.infektionsschutz.de i [https://www.rki.de/DE/Content/InfAZ/N/Neuartiges Coronavirus/nCoV.html](https://www.rki.de/DE/Content/InfAZ/N/Neuartiges_Coronavirus/nCoV.html). Koristite takođe i medije BZgA-a, na pr. plakatu „10 Hygienetipps“, raspoloživa na više jezika, besplatno raspoloživa na Download-u pod <https://www.infektionsschutz.de/coronavirus-sars-cov-2.html>.